

סופהוצ

ל' בניסן, תשמ"ו 9.5.1986

© 1986 כל הזכויות שמורות ל"מעריב"

עורך: צבי לביא

עריכה: תמר גיא

עיצוב ועריכה גרפית: יורם נאמן

גרפיקה: נטע גרינשפן

קוצאי יקניי,

התיק של מאיר בינט בארכיון המערכת קטן ורזה. לכמה אנשים מזיז השם הזה משהו? מי בכלל מכיר אותו? מעט מאוד נכתב עליו בשלושים ושתיים השנים האחרונות, וגם המעט הזה רק מזכיר את האיש כבדרך אגב, כנספח שולי של "הפרשה" הגדולה, פרשת "העסק הביש" שהפילה ממשלות בישראל ופעם אף גרמה להקדמת הבחירות לכנסת. כל אותם פרסומים בודדים מתייחסים אליו בשם אחר ומוכר יותר – מקס בנט, שהתאבד בכלא קהיר במהלך משפטם של נידוני "הפרשה".

יוצא דופן אחד ויחיד הוא מאמר שהוקדש כולו לאיש, פרי עטו של ד"ר עזריאל קרליבך, מייסדו ועורכו הראשון של "מעריב". המאמר פורסם ב-24 בדצמבר 1954, אחרי ההתאבדות. קרליבך היה שכנו של בינט בתל-אביב, ומותר להניח שהיתה ביניהם היכרות עמוקה יותר מעבר לשברירי המידע אודותיו שהגיעו בעת ההיא ממצרים ושהותרו לפירסום בישראל. לכן, אולי, יכול היה לכתוב עליו בין השאר את הדברים הבאים: "אין בפתק שהשאיר אחריו אף מילה אחת על מעניו-שופטיו. לא שנאה ולא נקם ולא הצדקת עצמו. אף צל זכר של כל הייסורים שעברו עליו... מתוך מבצר השינאה הוא פונה רק אל פינת האהבה היחידה שנותרה לו בעולם, אל האישה אשר הספיק לחיות איתה רק ארבע שנים, אל הילדה אשר לא הספיק לראות את גידולה... פרידה חרישית – כה ענוגה וכה גברית... פעם ודאי עוד ייכתב על מקס בנט. כל סיפורו. ופעם עוד ייאמר כל אשר חנק בקרבו, בשעות ההן בכלא קהיר. ויהיה זה סיפור של גבורה עילאית – דרמה אנושית גדולה."

את מה שד"ר קרליבך יכול היה רק לרמוז עליו לפני 32 שנה, חושף השבוע עמנואל רוזן בהרחבה ולראשונה בפתח המוסף. דרמה אנושית וסיפור גבורה של מרגל ישראלי שנשתל בצמרת המצרית, אשר נקראים בנשימה עצורה עד הסוף העצוב. זהו "אני מאשים" של האלמנה נגד מפעיליו של בעלה, אשר גרמו לו עוולה כפולה. האחת חוללה את שרשרת הנסיבות האומללות שהביאו להסגרתו ואל קיצו הטרגי. השניה קשורה בהעלמת תרומתו האמיתית לבטחון ישראל והתכחשותם לזכרו. הוא היה מקצוען משכמו ומעלה בהשוואה לחברי רשת "העסק הביש" וכלל לא היה קשור בפעילותם. אלמלא הם היה גורלו טוב יותר. האמת הזאת, הנחשפת עתה במלואה, לא נעימה. יש בה כדי ליצור רגשי אשם. אולי משום כך בחר מי שבחר למחוק את הפרשה הזאת מההיסטוריה.

מסך של שתיקה נפרש מעל האיש, והאישים אשר היו קשורים בפעילותו וחיים עמנו לא מוכנים גם היום אף להשיב על האשמותיה הכבדות של האלמנה. מדבר רק אברהם דר ("ג'ון דרלינג"), מי שארגן את רשת "העסק הביש" במצרים, והוא מחזק אותן במלים בוטות. וכך נמנע ממאיר בינט, לא רק הכבוד המגיע לו; הוא לא זכה אפילו לאפס קצה ההוקרה הלאומית אשר נפלה בחלקם של אלי כהן, ולהבדיל של נידוני "העסק הביש". כל המאמצים שנעשו מאחורי הקלעים להנציח את זכרו – נתקלו בקיר ובמוח אטום במשרדי הממשלה.

הסיפור שמאחורי מפעלו של מאיר בינט ז"ל, רביסון בחיל המודיעין של צה"ל, הוא עסק ביש בפני עצמו.

בשער: קרולין לנגפורד. כתבה
בעמ' 20-21. צילום: ראובן קסטרו.